

ДОКЛАД

ЗА ОСЪЩЕСТВЕНИТЕ ЧИТАЛИЩНИ ДЕЙНОСТИ

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ ИСКРА – 1957“ С.ВИЕВО

ЗА 2022 ГОДИНА

1.ВЪВЕДЕНИЕ:

Във връзка със ЗНЧ и ЗЮЛНЦ читалището е регистрирано и е вписано в регистъра на сдруженията с нестопанска цел в Агенция на вписванията -Смолян , както следва:

Актуален учредителен акт-от от 1997 ;ЕИК/ПИК 000609108;

Решение № Фирмено дело: 670 от 1997 година

Последни вписани промени в регистрацията са след Отчетно-изборно събрание на 23.03.2022 година. Представянето на читалището се осъществява заедно и поотделно от Председател – СИЙКА СТЕФАНОВА МЕРКОВА и секретар ЕМИЛ АНАСТАСОВ УЗУНСКИ Дата на изтичане на мандата: 23.03.2025 година.

Съгласно ЗНЧ читалището е вписано в Регистъра на народните читалища към Министерство на културата под № 1165 ,последно извършени промени в обстоятелства са вписани на 12.07.2022 година

Настоящият годишен отчет за развитие на читалищната дейност на НЧ « Искра – 1957» през 2022 г. е съобразен с изискванията на чл. 26 а, ал. 2 от Закона за народните читалища

Съгласно **Чл. 2.** (1) ЗНЧ, Народно читалище „ Искра – 1957“ е традиционно самоуправляващо се българско културно-просветни сдружение в с.Виево , което изпълнява и държавни културно-просветни задачи. В дейността му могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Съгласно **Чл. 2.** (2) НЧ « Искра – 1957 » е юридически лица с нестопанска цел.

Основните направления и приоритети в дейността на читалището произтичат от ЗНЧ, ЗОБ, общинската културна политика, осъществявана на основата на съществуващата нормативна уредба и чрез изпълнението на културния календар

Отчета обобщава най-важните моменти в работата на читалището , приоритети, цели и задачи, които спомогнат за укрепването, модернизирването и развитието му в общодостъпно и желано място за местната общност.

Отчета за дейност 2022 г, е насочен да задоволяват потребностите на населението на с.Виево , свързани със:

1. развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност в с.Виево
2. запазване на обичаите и традициите на с.Виево ;
3. разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
5. осигуряване на достъп до информация.

За постигане на целите са реализирани основни дейности, като:

1. уреждане и поддържане на библиотеката;
2. развиване и подпомагане на любителското художествено творчество;
3. организиране дейността на групите, за инициране и провеждане на празненства, концерти чествания и иновативни дейности съобразно променената епидемична среда;
4. събиране и разпространяване на знания за родния край и включване в национални инициативи по програма „Живи човешки съкровища“;
5. създаване и съхраняване на етнографска колекция съгласно Закона за културното наследство;

2. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩЕТО:

На територията на с. Виево функционира Народно читалище „Искра – 1957 ”

Читалището има изключително значение за укрепване, популяризиране и развитие на българската идентичност, традиционната култура и духовни ценности

2.1. Външната среда осигурява следните възможности:

- Културно разнообразие:
- Сътрудничество с:
 - Министерство на културата
 - Областна администрация Смолян;
 - Община Смолян ;
 - РЕКИЦ”Читалища”;
 - Читалища;
 - Фондация Лале
 - Граждански сдружения и фондации:
 - European Association of Folklore Festivals – EAFF Official Partner of UNESCO;
- Участие и работа по проекти, осигуряващи европейско и др.. финансиране. „Мобилност“- НФК към Министерство на културата.

2. 2. Кои са силните страни на вътрешната среда:

- материална база – 540 кв.м. разгъната площ – извършен основен ремонт на сградата по проект „Красива България“
- Интерес към търсене и развиване на нови форми на читалищна дейност;
 - работа с млади таланти;- организираха се репетиции с самодейците и млади дарования
- Сътрудничество на доброволци;
 - планувани доброволчески инициативи за подпомагане на хора в неравностойно положение: читалищното настоятелство се включва в помощ на

възрастните хора в пазаруване на хранителни продукти, лекарства , внасят на дърва и др.

2.3. Слаби страни:

- Квалификацията на читалищното ръководство е необходимо условие и решаващ фактор за актуализиране дейностите на читалището.
- Територии, засегнати от обезлюдяване.
 - спирала на намаляващото и застаряващо население;
 - свиване на селските райони - показател за по-широка структурна криза на културния, икономически и трудов пазар;
 - периферизацията и задълбочаване недостатъци на селските райони.

2.4 Предизвикателства

- Как да работим и търсим нови подходи при реализиране на дейности с изкуствата и културата, за да посрещнем потребностите на оскъдното население и по-ниските нива на взаимодействие? – стараем се репетициите да са приятно изживяване самодейците сами определят песните дават идеи и др. А за всички виевци и гости се подготвят различни изложби
- Как да се включат възрастни населения в културни и художествени практики? – стараем се все повече хора да се включват в организираните изложби за най оригинална мартеница, за новогодишни украси от естествени материали, изложбите за виевската носия , пана от тиквени семки, мънисти и др.
- Как да осигурим устойчиви културни разработки за празни сгради и неизползвана инфраструктура?

СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

- Подпомагане на традиционните читалищни дейности и търсене на нови съвременни форми за тяхното развитие и предаване;
- Създаване на нови условия за развитие и утвърждаване на библиотеката при читалището като център за библиотечно-информационно обслужване на широк кръг потребители;
- Развитие на професионалните умения и повишаване на квалификацията на работещите в културната институция; Обучение по Национална Програма “Учене през целия живот“.
- Засилване интереса и краеведската дейност на местната общност към културно минало на с. Виево. Проучване, на автентични песни, съхранени в селото и издаване на сборник ;
- Изграждане на реално партньорство с институции за реализиране на цялостната културна политика в с.Виево.
- Разширяване обхвата на дейността на читалището в обществено значими сфери, като социалната и информационно-консултантската.
- Насърчаване на трансграничното сътрудничество в областта на културата, участие в културни мрежи.
- Формиране на читалището като място за общуване и контакти, успешни социални практики и дарителски акции, повишаване ролята на читалището за социална и културна интеграция на различните социални общности.
- Участие в местното самоуправление и процесите на развитие на гражданското общество, участие в разработването на местни стратегии и превръщането на читалището във фактор за обществен диалог в с.Виево

4.РЕФЕРЕНТНИ ДОКУМЕНТИ

- Закон за народните читалища;

- Закон за обществените библиотеки;
- Закон за културното наследство;
- Закон за меценатството;
- Закон за закрила и развитие на културата;
- Наредба № 2 на МК, от 01.07.2019 г. Обн. ДВ. бр.54 от 9 Юли 2019г /;
- Допълнителни субсидирани бройки;
- Документи при Патронаж.
- Общинска програма за развитие на община Смолян
- Договор към община Смолян № ОС-БПП-2112 – 8 от 01.12.2021 год.

ОПЕРАТИВНИ ДЕЙНОСТИ

А. БИБЛИОТЕЧНА ДЕЙНОСТ

Като неразделна част от читалището библиотеката активно участва в организирането на културния живот в селото Библиотечната дейност е една от дейности за читалището като културна институция. Чрез нея то се включват в националната мрежа от библиотеки у нас.

Дейността на библиотеката през 2022 година

НЧ „ИСКРА – 1957“ с.Виево продължава да осъществява своята мисия за насърчаване на четенето, за поддържане интереса към книгата и литературата за повишаване качеството на четене. Организира се „ В помощ на библиотекаря“ – децата изрязваха разделителни букви и извършиха смяна на същите по отдели

1. Поддържане на обществена библиотека на свободен достъп за библиотечно обслужване на около 240 читатели.
2. Изготвяне на библиографски справки по различни теми;
2. Инициатива „Книга за всеки“ – въвеждане на системата за патронаж но обслужване на възрастни читатели и такива с физически увреждания;
4. Организиране презентации на нови литературни творби и автори от местно и национално значение.
5. Провеждане превърналите се в традиция срещи „На гости в библиотеката” ;
6. Литературна гостоприемница – срещи с творци на словото;
7. Вечери и литературни четения с участието на местни литературни творци и почитатели на словото Четене от изявени европейски автори-Европейски дни на наследството-Европа Директно;
8. Експониране на изложба , кътове с литература, виктурини и др..
9. Организиране на индивидуална и културно-масова дейност с различни целеви групи: (деца, ученици, възрастни); обособяване на тематични кътове по повод празници и годишнини; предоставяне на онлайн информация и представяне на презентации, посветени на значими събития и личности;
10. Повишане квалификацията, на читалищното ръководство, чрез участие в организирани обучения от Регионална библиотека “Николай Вранчев“-Смолян и РЕКИЦ“Читалища“ участвахме в „Читалищата-културни пространства за млади дарования“

Б. ЛЮБИТЕЛСКО ХУДОЖЕСТВЕНО ТВОРЧЕСТВО

Съществена част от дейността на читалище „Искра – 1957“ през 2022 година е грижата за разширяване и развитие на любителското художествено творчество. Художественотворческата дейност в читалището цели запазване и *развитие на традиционните ценности* на българския народ, съхранение на обичаите и традициите, както и създаване на нови традиции, породени от нуждите на местните общности. Чрез тази дейност, читалището работи за привличане на *млади хора* за участие в инициативи на читалищните самодейни колективи. С изяви на читалището се работи за развитие и обогатяване на културния живот в населеното място, за утвърждаване на националното самосъзнание и отчитане и съхранение богатството на местната култура. Чрез тази дейност читалището има възможност за популяризиране на общината, областта, страната и чужбина.

Към читалището за творчески сезон 2021/2022 функционират:

1.Образователни дейности:

Кръжоци- млади и стари се включиха в изработването на мартеници с които се направи изложба за Баба Марта, „Майсторете ръчички за радост на всички“ – изработване на гривни, обици ключодържатели от деца, „Да се върнем в бащината къща“ –изложба от детски рисунки подготвена и изложена за празника на с.Виево на 25.05.2022 год. за коледа бе организирана изложба “Всичко можем“ – изработени пана от естествени материали, тиквени семки, манисти и др.

-Клубове по краезнание – децата се запознаха с бита и културата на селото. Интересни им бяха темите за обичаите и традициите на селото.

-Етнографска сбирка – продължава да се обогатява етнографската сбирка с старинни предмети, носии и всички гоблени, възглавнички и др. от изложбата „Шевицата – украса на домовете на нашите баби“ – обогати етнографската сбирка

-Фотографска сбирка - обогатява се фото изложбата със снимков материал за миналото и настоящето проследяващо историята на селото ни. Отразени са най-важните събития в неговото развитие през 19 и 20 век

-Имаме кът на Виевска фолк група

-имаме кът на писател от селото – Сашо Маданков

2.Любителско творчество (поддържане и изяви на художествени състави);

Към читалището функционира Фолклорна Формация „Виевци“ от 21 души

- Индивидуални изпълнители - Валентинка Дрянкова, Йорданка Гайдарова, Медина Бозова, Генеди Панжилов, Юри Божидаров

Други – хумористи Силвия Палчева, Елка Глухова и Катерина Божидарова

Предоставяне на компютърни услуги и интернет - **не**

3. Организиране на празници, тази година се проведе празник на селото на 25.05.2022 год.- същият бе отбелязан с разнообразна програма, самодейците взеха участие Регионален XII Национален събор на народното творчество – Копривщица – 2022, Участваха в XII Национален събор на народното творчество Копривщица 2022 – бяхме наградени със сребърен медал

- самодейците участваха в празника на с.Старцево на 20.08.2022 год.

-изработиха се и мартеници – направена бе изложба в фоеето на РПК

За празника на селото бе организирана изложба от носии с какво са се гиздили нашите

баби а от децата изложба от рисунки „ Да се върнеш в бащината къща“

4. Поддържане – самодейците с желание се събират за репетиции и изучава нови песни

5. Специално внимание и подкрепа на младите дарования за включването им в местни творчески инициативи със *заинтересовани институции* относно, културното възпитание младите хора и стимулиране на творческите им възможности /музика, фолклор, традиционни изкуства, краезнание, литература и др.**през летните месеци.**

Да участвахме в форума „Читалищата – културни пространства за млади дарования“ с младата изпълнителка 9 годишната Медина Бозова

6. Събиране на материали за културно-историческото минало

Ще продължим работата на читалището за събиране на материали, касаещи културно-историческото минало на населеното място, както и обогатяване на етнографската сбирка

7. Нематериално културно наследство – съхраняване и предаване на традиционна култура, участие в националната система „Живи човешки съкровища –България”2022.

8. Нови дейности, заложен в програмата на читалището, в т.ч. работа по проекти,
Продължаваме да събираме снимков материал „Моето красиво село“

9. Осъвременяване на читалищните дейности и услуги чрез обучение на хората от всички възрасти с цел развитие на гражданското общество. Читалището – място за издирване, съхраняване и популяризиране на местните обичаи и традиции от българския фолклор

10.Социална политика на читалището, в т.ч. Работа с хора с увреждания и осигуряване на достъп на тези хора до дейността на читалището, етнически малцинства, работа с различни възрастови групи, развитие на доброволчеството
Разнасяне на лекарства, хранителни продукти, книги и др.

В. ОРГАНИЗАЦИОННА ДЕЙНОСТ

1.Реализирани заседания на читалищното настоятелство и събрания отчетни/отчетно-изборни/извънредни .

- събрания 1;

- заседания 2

2.Предоставяне на изисквана документация към Регистър на народните читалища в Министерството на културата./ Наредба № 2 от 1 юли 2019 г. за реда за водене на регистъра на народните читалища и на читалищните сдружения

РЕАЛИЗИРАНИ ДЕЙНОСТИ

Месец	Събитие	Място	Дата
Януари	Подготовка на нов репертоар на самодейците	библиотека	Всяка събота
	Преподреждане на етнографската сбирка	Етнографската сбирка	24,25,26,27

Февруари	„В къщи съм и чета“ разнасяне на книги по домовете „Работилница за мартеници“ изработване на най красива мартеница		
Март	-изложба от мартеници -честване на деня на самодееца и посрещане на Баба Марта -честване на деня на майката -отчетно изборно събрание на читалището	Търговска сграда ресторанта Търговската сграда читалището	01.03. 01.03 08.03. 23.03.
Април	«Международния ден на хумора и шегата» - четене на смешки и закачки «На раздумка и песен» среща на млади изпълнители с досегашни изявени изпълнители и подготовка за празника на селото Ден на земята –включихме се в почистване на селото и района на читалището	библиотеката читалището	01.04. Всяка събота от месеца 22.04.22022
Май	Ден на труда – засадохме цветя в центъра на селото -изложба от рисунки „Да се върнем в бащината къща“ -изложба от носии с какво са се гиздили нашите баби и дядовци -празник на селото – концерт от самодейците при читалището и гости-танцов състав при НЧ с.Момчиловци	На центъра на селото Фоаето на РПК Фоаето на РПК Центъра на селото	011.05. 25.05. 25.05. 25.05.
Юни	Честване на деня на детето „Мое безгрижно детство“ игри с деца „ Четене на книга с любим герой“ -участие на ФФ „Виевци“ в регионален етап XII Национален събор на народното творчество Копривщица - 2022 Литературно четене „Лято“	На центъра на село библиотеката Смолян библиотеката	01.06. 02.06 04.06. 16.06.
Юли	„Майсторете ръчички за радост на всички“ – изработване на гривни, обици, ключодържатели от	библиотеката	01.07.

	<p>манисти</p> <p>–„В помощ на библиотекаря“ изрязване на разделителни букви и смяна на същите по отдели</p> <p>-обличане с виевска носия и игра на хоро</p> <p>„Аз готвя с баба“ месене и печене на марудници</p>	<p>библиотеката</p> <p>читалището</p> <p>пред къща близо до центъра</p>	<p>12.07</p> <p>04,05,06.07</p> <p>08.07.</p> <p>11.07.</p>
Август	<p>-участие на ФФ „Виевци“ XI I Национален събор на народното творчество Копривщица -2022</p> <p>„Не забравяй своя роден край“ – запознаване с историята и обичаите на селото</p> <p>„Аз готвя с баба“ месене и печене на мекици</p> <p>Участие на ФФ „Виевци“ в празник на с.Старцево</p> <p>„И ловец съм и рибар съм“ празник на ловджиите с благословена трапеза за здраве</p> <p>Участие в регионален дискуссионен форум „Читалищата –културни пространства за млади дарования“</p>	<p>Копривщица</p> <p>библиотекаката</p> <p>къща до центъра на селото</p> <p>Старцево</p> <p>Центъра на Виево</p> <p>Смолян</p>	<p>06.08.</p> <p>10.08.</p> <p>15.08.</p> <p>20.08.</p> <p>27.08.</p> <p>29.08.</p>
Септември	<p>„Чиста природа-богатство от билки“ ритуали за здраве, плодородие, илячи по стари рецепти, ястия с билки</p>	<p>Центъра на селото</p>	<p>04.09.</p>
Октомври	<p>Среща с възрастни хора-поздрав и почерпка</p>		<p>01.10.</p>
Ноември	<p>Подготовка за коледно и новогодишно тържество</p>	<p>читалището</p>	<p>Всеки петък от месеца</p>
Декември	<p>-поставяне на елха и украса в центъра на с.Виево</p> <p>-изложба „Всичко можем“ изработени сурвачки,гоблени- от мънисти, тиквени семки,фасул и др.материали</p> <p>„Край софрата“ –опитване на постни ястия</p> <p>Концерт за коледа и нова година</p> <p>Извършена частична инвентаризация на 10 % от</p>	<p>Центъра на селото</p> <p>Фоаето на РПК</p> <p>ресторанта</p> <p>ресторанта</p> <p>библиотеката</p>	<p>09.12</p> <p>16.12.</p> <p>24.12.</p> <p>24.12.</p>

ДРУГИ ДЕЙНОСТИ

-участие в местни, регионални, национални празници и международни фестивали;

-инициатива от международно и национално значение:

- XII Национален събор на Българското народното творчество "Копривщица" 2022 г.;
- проект в обявена конкурсна сесия от Министерството на културата за финансова подкрепа на библиотеките за обновяване на фондовете им по програма „Българските библиотеки – съвременни центрове на четене и информираност“ 2022 г.;
- участия на работещите в читалищата в обучения за повишаване на квалификацията, работни срещи, дискусии и други форми за развитие на капацитета на служителите;
- участие в обучения и експертни консултации от РЕКИЦ „Читалища“:

Дискусионен форум на тема:

„Читалищата -културни пространства за млади дарования“

На форума представихме 9 годишната Медина Бозова

- указания на Министерство на културата за условията и реда за разпределение на годишната държавна субсидия за народните читалища, по чл. 23 от ЗНЧ.
- онлайн информиране на читалищата от областта на тема Отчет за дейност 2022 и Програма за читалищна дейност 2023

-иницииране на социални дейности с различни възрастови групи , хора с увреждания разнасяне на хранителни продукти, купуване на лекарства, книги за четене и др.

-подпомагане на населението при бедствени ситуации и др.

- читалищните дейци при бедствия се включват в снегопочистването и доставяне на лекарства и хранителни продукти

ИНДИКАТОРИ ЗА ОЦЕНКА:

- брой регистрирани членове, събран членски внос- 52
- брой посетители на предоставяни от читалището услуги- 900
- брой читатели- 240 ;
- брой нови книги и абонамент- 3 .;
- брой предоставени услуги 0;
- брой и качество на проведени празненства, концерти, чествания - 12 ;
- брой организирани групи и постижения - 97;
- брой участия в местни, регионални, национални и международни изяви и конкурси- 8;
- награди от участия в конкурси, фестивали и празници - 1;
- брой кандидатстване и спечелени и финансирани проекти – 0 ;
- поведени събрания – общи и на настоятелството - 3
- извършена пререгистрация на читалището в определения от ЗНЧ срок 23.03.2022
- общ бюджет на читалището за предходната година – 12384 лв.

ФИНАНСИРАНЕ

- Субсидия от държавния бюджет за делегирани от държавата дейности съгласно чл.23 (1);
- Субсидия за дейност от Община Смолян .съгласно чл.26а (3) от Закон за

- Народните Читалища;
- Собствени средства от регламентирана стопанска дейност и членски внос;
 - Финансиране от спечелени проекти;
 - Дарения;
 - Управленски инициативи.

Секретарят на читалището осъществява административно- организационните дейности за изпълнение на решенията на настоятелството и текущата работа в читалището.

Секретаря на читалището е единствената щатна длъжност, която ръководи, организира и реализира читалищната дейност. Помощ оказва и Председателя на читалището. Секретаря е едновременно библиотекар, касиер, деловодител, счетоводител и хигиенист.

СРОК НА ОТЧЕТЕН ПЕРИОД

Срокът за отчетният период е в рамките на бюджетната 2022 година;

Съгласно чл. 26а, ал. 4 от Закона за народните читалища Председателят на читалището представя в срок до 31.03.2023 г. пред Кмета на община Смолян и Общинския съвет доклад за осъществените дейности в изпълнение на Програмата и за изразходваните от бюджета средства през 2022 г.

При отчитане на дейностите са отчетени и индикаторите за оценка на изпълнението.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Настоящият едногодишен Отчет за 2022 на Читалище НЧ „Искра – 1957“ е, в изпълнение на Програма 2022 г.

Изготвил:

Председател на НЧ “Искра – 1957 ” с. Виево

/ Сийка Меркова /

НЧ“ИСКРА“-1957 СЕЛО ВИЕВО

ОБЩИНА СМОЛЯН, ОБЛАСТ СМОЛЯН

тел:0878177755,e-mail:narodnochitalishteselovievo@abv.bg

УСТАВ

НА НАРОДНОТО ЧИТАЛИЩЕ

ГЛАВА ПЪРВА

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1./изм.с решение на ОС от 28.03.2019/С този устав се урежда учредяването,устройството,управлението,дейността,имуществото,финансирането,издръжката и прекратяването на НЧ“Искра“-1957 с.Виево,Община Смолян наричано по-долу в този устав „Читалището“

Чл.2 ./1/ Народно читалище“Искра“-1957 с.Виево е традиционно самоуправляващо се,културно-просветно сдружение, което изпълнява и държавни културно-просветни задачи. В неговата дейност могат да участват всички физически лица без ограничения и без оглед на възраст,пол,политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание

/2//изм.решение на ОС от 28.03.2019 год./ Читалището е юридическо лице с нестопанска цел с наименование :НЧ „Искра“-1957 год. то е създадено и функционира въз основа на Закона на народните читалища,Закона за юридическите лица с нестопанска цел и този устав.

/3 /изм.решение на ОС от 28.03.2019 /Народно Читалище „Искра“-1957 год. е със седалище с.Виево,Община Смолян, където се намира и адресът на управлението му.

Чл.4 Народно читалище „Искра“-1957 поддържа отношения на сътрудничество и координация с държавните и общинските органи и организации,на които законите възлагат права и задължения,свързани с неговата дейност,като запазва своята автономия.

Чл.5 Народно читалище „Искра“-1957 може да се сдружава и с други читалища и сродни организации,за постигане на своите цели,за провеждане на съвместни дейности и инициативи при условията посочени в ЗНЧ.

Чл.6 Народно читалище „Искра“-1957 работи във взаимоотношения и с други културни и научни институти,учебни заведения,обществени,стопански и нестопански организации,извършващи или подпомагащи културната дейност.То може да влиза в договорни отношения с тези или други структури,без да накърнява своите права и интересите си.

ГЛАВА ВТОРА

ЦЕЛИ,ДЕЙНОСТИ И ЗАДАЧИ

Чл.3 /1/ Целта на Народно читалище“Искра“-1957 е да задоволява потребностите на гражданите свързани със:

- 1.Развитие и обогатяване на културния живот,социалната и образователната дейност на населението.
- 2.Запазване на обичаите и традициите на българския народ.
- 3.Развитие на творческите заложби на подрастващото поколение и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката,изкуството и културата.
- 4.Възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание.
- 5.Осигуряване на достъп до информация.

/2/ За постигането на своята цел читалището извършва следните дейности:

- 1.Поддържа библиотека,читалня,фото- и видеотека,както и създава и поддържа електронни информационни мрежи.
- 2.Организира школи,кръжоци,курсове,клубове,празненства,концерти,чествания и младежки дейности.
- 3.Развива и подпомага любителското художествено творчество.
- 4.Събира и разпространява знания за родния край.
- 5.Създава и съхранява музейни колекции съгласно Закона за културното наследство.
- 6.Предоставя компютърни и интернет услуги.

7./изм. с решение на Ос от 28.03.2019 год./Народно читалище „Искра“извършва допълнителни стопански дейности и услуги, свързани с предмета на основната му дейност,които не противоречат на Закона за народните читалища, Закона за юридическите лица с нестопанска цел и този устав,като използва приходите от тях за постигането на определените в устава му цели.НЧ „Искра“-1957 с.Виево не разпределя печалба.

8.НЧ“Искра“ с.Виево може да участва в читалищни сдружения за постигане на целите,които си е поставило.

ГЛАВА ВТОРА

УЧРЕДЯВА,/ПРЕОБРАЗУВАНЕ/

Чл.4 /1/Читалище могат да учредят най- малко 50 дееспособни физически лица,които вземат решения на о,,учредително събрание.

/2/Учредителното събрание приема устава на читалището и избира неговите органи.

Уставът урежда:

1.Наименованието:

2.Седалището

3.Целите

4.Източниците на финансиране

5.Органите на управление и контрол,техните правомощия,начинът на избирането им редът за свикването им и за вземане на решения.

6.Начин за приемане на членове и прекратяване на членството, както и реда за определяне на членския внос.

Чл.5/1//изм.с решение на ОС от 28.03.2019 год.

Читалището придобива качеството на юридическо лице с писването му в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел.

/2/ /изм.с решение на ОС от 28.03.2019 год./ Вписването на читалището в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел се извършва без такси,по писмена молба от настоятелството,към която се прилагат:

1.протокол от учредителното събрание

2.уставът на читалището подписан от членовете на настоятелството и секретаря на читалището.

3.нотариално заверен подпис на лицето,представляващо читалището и валидния печат на читалището

/3/В регистърът се вписват:

1. наименованието и седалището на читалището и източникът на първоначалното му финансиране

2. уставът

3. имената на членовете на настоятелството и на проверителната комисия на читалището

4. името и длъжността на лицето което представлява читалището

5. настъпилите промени по точка 1-4.

/4/ Всяка промяна в обстоятелствата по ал.3 трябва да бъде заявена в 14 дневен срок от възникването ѝ.

Чл.5 ал./1/ /изм. с решение на ОС от 28.03.2019 год./

В Министерството на културата се води регистър на народните читалища и на читалищните сдружения, който е публичен, поддържа се в електронен вид и достъпът до него е свободен и безплатен, включително онлайн, в машинно „четим формат.

/2/ в регистъра по ал.1 се вписват

1. наименованието на читалището или читалищното сдружение

2. седалището на читалището или читалищното сдружение и източникът на първоначалното му финансиране

4. Името на лицето което представлява читалището или читалищното сдружение.

5. ЕИК по Булстат

6. Настъпилите промени по т.1-5

/3/ В седем-дневен срок от вписването на читалището в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел читалищното настоятелство подава заявление за вписване в регистъра по ал.1. Към заявлението се прилагат данните по ал.2 и уставът на читалището.

/4/ Министърът на културата или оправомощено от него длъжностно лице в 14-дневен срок от подаване на заявлението по ал.3 извършва вписване и издава удостоверение за вписване в регистъра или отказва вписване. За извършвано вписване в регистъра се уведомява кметът на общината по седалището на читалището или читалищното сдружение

ГЛАВА ТРЕТА

ЧЛЕНСТВО В ЧИТАЛИЩЕТО

Чл.6 /изм. с решение на ОС от 28.03.2019 год./ членството в читалището е свободно,без ограничения за всички лица,които работят за постигане на целите на читалището и защитават неговите интереси.

Чл.7/1/ Членовете на читалището са: индивидуални,колективни и почетни.

/2/индивидуалните членове на читалището са български граждани.Те са действителни и спомагателни

1.действителни индивидуални членове на читалището могат да бъдат всички дееспособни,непоставени под запрещение лица навършили 18 години които участват в дейността на читалището,редовно плащат членски внос определен с решение на общото събрание, и имат право да избират и да бъдат избирани в неговите органи.

2.спомагателни индивидуални членове на читалището са всички дееспособни,непоставени под запрещение лица,които не са навършили 18 год. и работят за постигане на целите на читалището.Те могат да бъдат освободени от плащането на членския внос или да го заплащат в намалени размери,съобразно решенията на настоятелството.Спомагателните индивидуални членове на читалището нямат право да избират и да бъдат избирани в органите на ръководството на читалището.Те имат право на съвещателен глас.

/3//изм. с решение на ОС от 28.03.2019 год./Колективните членове съдействат за осъществяване целите на читалището,подпомагат дейностите,поддържането и обогатяването на материалната база и имат право на 1 глас в общото събрание.

/4/Почетни членове могат да бъдат български и чужди граждани с изключителни заслуги за читалището.

Чл.8/1/Кандидатите за действителни индивидуални членове подават писмено заявление до настоятелството на читалището ,с което декларират че желаят да станат членове на читалището,че познават и приемат уставът на читалището и ще работят за постигането на неговите цели.

/2/Кандидатурите се гласуват на заседание на настоятелството.На члена на читалището се издават съответните документи за членство

/3/приетият за действителен член на читалището плаща членския си внос по ред определен от настоятелството.

Чл.9 /1/ /изм.с решение на ОС от 28.03.2019 год./ Колективните членове се приемат по писмено заявление на законния им представител или специално упълномощен техен представител до настоятелството на читалището със съдържанието по чл.8 ал.1 от устава.Към заявлението се прилага решение на върховния орган на колективния член за кандидатстването и участието му като колективен член на читалището.

/2/Приемането на колективните членове се извършва по реда на чл.8 ал.2 от този устав.

Чл.10 Колективни членове могат да бъдат:

- 1.Професионални организации
- 2.Стопански организации
- 3.Търговски дружества
- 4.Кооперации и сдружения
- 5.Културно-просветни и любителски клубове и творчески колективи.

Чл.11/1/ /изм. с решение на ОС от 28.03.2019 год./ Лицата,които имат особени заслуги към читалището,се обявяват за негови почетни членове. Решението по предходното извлечение се взема от общото събрание по предложение на настоятелството или на членове на читалището.

/2//изм. с решение на ОС от 28.03.2019 год./ На лицата по предходния текст настоятелството издава съответните удостоверения.Те имат правата на действителни индивидуални членове,без да са длъжни да плащат членски внос.

Чл.12/1/ Членовете на читалището имат право да:

- 1.участват в управлението на читалището
- 2.получават улеснен достъп до всички читалищни форми на дейност и прояви по ред определен от настоятелството
- 3.ползват с предимство културно-просветните форми на читалището
- 4.получават всякаква информация относно дейността на читалището и упражняват контрол върху нея.

/2/членовете на читалището са длъжни :

- 1./изм. с решение на ОС от 28.03.2019 год./Да спазват устава на читалището и решенията на неговите органи.
- 2./изм. с решение на ОС от 28.03.2019 год./ да плащат членския си внос
- 3.да участват в дейността на читалището
- 4.да опазват имуществото и доброто име на читалището,както и да не оронват неговият престиж.

Чл.13./1/изм. с решение на ОС от 28.03.2019 год./ член на читалището може да бъде изключен с решение на Общото събрание, взето с мнозинство 2/3 от всички членове, когато нарушава грубо настоящия устав и решенията на органите му или работи срещу неговите цели и интереси или с действията си му е причинил вреди.

/2//изм. с решение на ОС от 28.03.2019 год./ членството в читалището се прекратява и в следните случаи:

1. При отпадане, когато членът:

а/системно не внася членски внос

б/не участва в три последователни заседания на Общото събрание без уважителни причини

в/системно не изпълнява задължението си за участие в дейността на читалището

2. по желание на самия член, изразено с писмо заявление до настоятелството

3. при прекратяване, несъстоятелност или преобразуване на колективен член.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

ОРГАНИ НА УПРАВЛЕНИЕ НА ЧИТАЛИЩЕТО

Чл.14 Органи на читалището са Общото събрание, настоятелството и проверителната комисия.

Чл.15/1/ Върховен орган на читалището е Общото събрание.

/2/Общото събрание на читалището се състои от всички членове на читалището, имащи право на глас.

Чл.16/1/ Общото събрание:

1. изменя и допълва устава

2. избира и освобождава членовете на настоятелството, проверителната комисия и председателя.

3. приема вътрешните актове, необходими за организацията на дейността на читалището

4. изключва членове на читалището

5.определя основни насоки на дейността на читалището

6.взема решения за членове или за прекратяване на членството в читалищни сдружения

7.приема бюджетна на читалището

8.приема годишния отчет до 30 Март на следващата година.

9.определя размера на членския внос

10.отменя решения на органи на читалището

11.взема решения за откриване на клонове на читалището след съгласуване с общината.

12.взема решения за прекратяване на читалището

13.взема решения за отнасяне до съда на незаконосъобразни действия на ръководството или отделни читалищни членове.

/2/Решенията на общото събрание се вземат с явно гласуване и са задължителни с другите органи на читалището.

Чл.17/1/ Редовно общо събрание на читалището се свиква от настоятелството най-малко 1 път годишно.

Извънредно Общо събрание може да бъде свикано по решение на настоятелството,по искане на проверителната комисия или на 1/3 от членовете на читалището с право на глас.При отказ на настоятелството да свика извънредно общо събрание до 15 дни от постъпването на искането,проверителната комисия или 1/3 от членовете на читалището с право на глас могат да свикат извънредно общо събрание от свое име.

/2/Поканата за събрание трябва да съдържа дневния ред,дата,час и място на провеждането му и кой го свиква.Тя трябва да бъде получена срещу подпис или връчена не по-късно в седем дни преди датата на провеждането.В същият срок на вратата на читалището и на други общодостъпни места на населеното място ,трябва да бъде залепена покана за събранието.

/3/Общото събрание е законно,ако присъстват най малко половината от имащите право на глас членове на читалището.При липса на кворум събранието се отлага с 1 час.Тогава събранието е законно,ако на него присъстват не по-малко от 1/3 от членовете на редовно общо събрание и не по малко от половината плюс един от членовете при извънредно общо събрание.

/4/ Решенията по член 16 ал.1 т.1 ,4,10,11 и 12 се вземат с мнозинство най-малко 2/3 от всички членове.Останалите решения се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове.

/5/ Две трети от членовете от Общото събрание на народното читалище могат да предявят иск пред Окръжния съд по седалището на читалището за отмяна на решение на общото събрание,ако то противоречи на закона и устава.

Чл.18/1/ Изпълнителен орган на Читалището е настоятелството ,което се състои най-малко от 3 членове ,избрани за срок до 3 години.Същите не трябва да имат роднинска връзка по права и съребрена линия до 4 степет.

/2/Настоятелството:

1.Свиква общото събрание

2.Осигурява изпълнението на решенията на Общото събрание

3.Подготвя и внася в Общото събрание проект за бюджет на читалището и утвърждаването му .

4.подготвя и внася в Общото събрание отчет за дейността на читалището

5.назначава секретаря на читалището и утвърждава длъжностната му характеристика.

/3/Настоятелството взема решение с мнозинство повече от половината от членовете си.То само определя реда на своята работа.

Чл.19/1/ Председателят на читалището е член на настоятелството и се избира от общото събрание за срок до 3 години.

/2/Председателят:

1.Организира дейността на читалището съобразно закона,устава и решенията на общото събрание

2.Представява читалището

3.Свиква и ръководи заседанията на настоятелството и председателства Общо събрание.4.отчита дейността си пред настоятелството

5.Сключва и прекратява трудовите договори със служителите съобразно бюджета на читалището въз основа решение на настоятелството.

Чл.20/1/ Секретарят на читалището:

1.Организира изпълнението на решенията на настоятелството,включително решенията за изпълнението на бюджета.

2.Организира текущата основна и допълнителна дейност.

3.Отговаря за работата на щатния и хонорувания персонал

4.Представява читалището заедно и поотделно с председателя.

/2/Секретарят не може да е в роднински връзки с членовете на настоятелството и на проверителната комисия по права и по сребрена линия до 4 степен,както и да бъде съпруг,съпруга на председателят на читалището.

Чл.21/1/Проверителната комисия се състои най-малко от 3 членове,избрани за срок до 3 години.

/2/Членове на проверителната комисия не могат да бъдат лица,които са в трудово-правни отношения с читалището или са роднини на членове на настоятелството,на председателя или на секретаря по права линия,съпрузи,братя,сестри и роднини по сватовство от първа степен.

/3/Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на настоятелството,председателя и секретаря на читалището по спазване на закона,устава и решенията на общото събрание.

/4/При констатирани нарушения проверителната комисия уведомява общото събрание на читалището,а при данни на извършено престъпление – и органите на прокуратурата.

Чл.22 Не могат да бъдат избирани за членове на настоятелството и на проверителната комисия ,и за секретари,лица които са осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер.

Чл.23./1//изм. с решение на ОС от 28.03.2019 год./ Членовете на настоятелството,включително председателят и секретарят декларират частните си интереси по смисъла на Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество.

/2/Декларациите се обявяват на интернет страниците на читалището.

ГЛАВА ПЕТА

ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИРАНЕ НА ЧИТАЛИЩЕТО

Чл.24 Имуществото на читалището се състои от право на собственост и от други вещи права,вземания,ценни книжа,други права и задължения.

Чл.25 Читалището набира средства от следните източници:

1. членски внос
2. културно – просветна и информационна дейност
3. субсидия от държавни и общински бюджети
4. дарения и завещания
5. други приходи

Чл.26/1/Читалищното настоятелство изготвя годишния отчет за приходите и разходите, който се приема в Общото събрание.

/2/Отчета за изразходваните от бюджета средства се представят в общината ежегодно.

Чл.27/1/Председателят на читалището ежегодно в срок до 10.11. е длъжен да представи на кмета на Общината предложение за дейността на читалището през следващата година.

/2/председателят на читалището представя ежегодно до 31.03. пред кмета на общината и на Общинския съвет доклад за осъществените дейности в изпълнение на програмата и за изразходваните от бюджета средства през предходната година.

ГЛАВА ШЕСТА

ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ЧИТАЛИЩЕТО

Чл.28./изм. с решение на ОС от 28.03.2019 год./ читалището може да бъде прекратено по решение на общото събрание, вписано в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел. То може да бъде прекратено с ликвидация или по решение на Окръжния съд ,ако:

1. дейността му противоречи на закона, устава и добрите нрави
2. имуществото не се използва според целите и предмета на дейността на читалището
3. е налице трайна невъзможност читалището да действа или не развива дейност за период от 2 години.
4. не е учредено по законния ред
5. е обявено в несъстоятелност.

Чл.29./1/ Разпределянето на останалото след удовлетворяването на кредиторите имущество се решава съгласно този устав, до колкото в закона не е предвидено друго.

Ако решение не е било взето до прекратяването ,то се взема от ликвидатора на читалището.

/2/ако не съществуват лица по ал.1 или ако те не са определяеми имуществото преминава върху общината по седалището на читалището.Общината е длъжна да използва полученото имущество за дейност възможно най-близка до целта на прекратеното читалище.

/3/имуществото по предходни алинеи не може да се разпределя,продава или по какъвто и да било начин да се прехвърля на ликвидатор,назначен извън кръга на лицата по ал.2 ,с изключение на дължимото им възнаграждение.

/4/лицата придобили имущество в резултат на извършената ликвидация по ал.1-3,отговарят за задълженията на читалище по размера на придобитото.

ГЛАВА СЕДМА

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл.30. Читалището има кръгъл печат с надпис :народно читалище „Искра“-1957 с.Виево-Смолянско,а в средата е изписана годината-1957.

Чл.31. Празник на читалището е 24-ти Май - Ден на славянската писменост и на българската просвета и култура.

Чл.32./1/Настоящия устав е изменен и допълнен на основание на закона за народните читалища /изм.Д.В.бр.42 от 05.06.2009 год./ и е приет на Общо събрание на читалището на 01.03.210 год.

/2/ /нова,с решение на ОС на 28.03.20119 год./ Настоящият устав е изменен с Решение на Общото събрание,проведено на 28.03.2019 год.

Чл.33.За всички неуредени в този устав отношения се прилага Закона за народните читалища ,Закона за Юридическите лица с нестопанска цел и действащите в страната нормативни документи.

НЧ“ИСКРА“-1957,СЕЛО ВИЕВО

ОБЩИНА СМОЛЯН,ОБЛАСТ СМОЛЯН

Тел:0892974454,е-mail:napodnochitalishteselovievo@abv.bg

СПИСЪЧЕН СЪСТАВ НА НАСТОЯТЕЛСТВО И ПРОВЕРИТЕЛНА КОМИСИЯ

1. Проверителна комисия:

1. Венета Емилова Станчева - Председател
2. Румяна Сергеева Божидарова
3. Генади Соколов Панжилов

2. Настоятелство:

1. Сийка Стефанова Меркова-Председател
2. Миглена Славчева Заимова
3. Елка Миткова Глухова
4. Силвия Здравкова Палчева
5. Сийка Живкова Кетенлиева

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ “ ИСКРА - 1957” С.ВИЕВО,ОБЩИНА СМОЛЯН

Тел., e-mail:narodnochitalishteselovievo@abv.bg

ПРОГРАМА ЗА РАБОТА НА

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ

«ИСКРА – 1957» С.ВИЕВО,ОБЩИНА СМОЛЯН ЗА 2023 ГОДИНА

1.ВЪВЕДЕНИЕ:

Във връзка със ЗНЧ и ЗЮЛНЦ читалището е регистрирано и е вписано в регистъра на сдруженията с нестопанска цел в агенция на вписванията както следва

Актуален учредителен акт – от 1997 година ; ЕИК/ПИК 0009108

Решение № Фирмено дело: 670 от 1997 година

Последни вписани промени в регистрацията са след Отчетно-изборно събрание на Общо-отчетно събрание на 23.03.2022 година. Представянето на читалището се осъществява заедно и поотделно от Председател – СИЙКА СТЕФААНОВА МЕРКОВА и ЕМИЛ АНАСТАСОВ УЗУНСКИ, секретар. Дата на изтичане на мандата: 23.03.2025 Година.

Съгласно ЗНЧ читалището е вписано в Регистъра на народните читалища към министерството на културата под № 1165, последно извършени промени в обстоятелствата са вписани на 12.07.2022

Настоящата годишна програма за развитие на читалищната дейност на НЧ „ Искра - 1957“ през 2023 г. е съобразена с изискванията на чл. 26а, ал. 2 от Закона за народните читалища.

Съгласно чл. 2. (1) ЗЧН, Народно читалище „ НЧ Искра -1957“, традиционно самоуправляващо се българско културно-просветни сдружения в с.Виево, което изпълнява и държавни културно-просветни задачи. В дейността му могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и регионални възгледи и етническо самосъзнание.

Съгласно чл. 2. (2) НЧ „ Искра – 1957 “ е юридически лица с нестопанска цел.

Изготвянето на Програмата за 2023 г. цели обединяване на усилията за развитие и утвърждаване на читалището, като важна обществена институция, реализираща културната идентичност на с.Виево, както и да се засили обществената роля като единствен традиционен културен и образователен център.

Основните направления и приоритети в дейността на читалището произтичат от ЗНЧ, ЗОБ, общинската културен политика осъществяване на основата на съществуващата нормативна уредба и чрез изпълнението на културния календар.

Изготвянето на Програмата за развитие на читалищната дейност през 2023 г. цели обединяване на усилията за развитие и утвърждаване на читалището като важна обществена институция, градяща културната идентичност на с.Виево

Тя обобщава най-важните моменти в работата на читалището, приоритети, цели и задачи, които ще спомогнат за развитието, укрепването и модернизирването му в общодостъпно и желано място за местната общност. Ще се работи за създаване на условия за превръщането на институцията в културен център, утвърждаващ ценностите на гражданското общество.

Целите заложи в Програма за дейност 2023 г., са съобразени съгласно Чл. 3 (1) и (2) ЗНЧ и са насочени да задоволяват потребностите на населението на с.Виево свързани с:

1. Развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователна дейност в с.Виево
2. Запазване на обичаите и традициите на с.Виево
3. Разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. Възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
5. Осигуряване на достъп до информация.

За постигане на целите се планират да се извършват основни дейности като:

1. Уреждане и поддръжане на библиотеката след преподръждане
2. Развиване и подпомагане на любителското художествено творчество
3. Организиране дейността на групите, за инициране и провеждане на празненства, концертни чествания и иновативни дейности съобразно променената епидемична среда;
4. Събиране и разпространяване на знания за родния край и включване в национални инициативи по програма „Живи човешки съкровища“
5. Съхраняване на етнографска колекция, съгласно Закона за културното наследство:

2.АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩЕТО:

На територията на с.Виево функционира Народно читалище „Искра – 1957 ” .

Читалището има изключително значение за укрепване, популяризиране и развитие на българската идентичност, традиционната култура и духовни ценности

2.1. Външната среда осигурява следните възможности:

- *Културно разнообразие*
- *Сътрудничество с:*
 - Министерство на културата
 - Областна администрация Смолян;
 - Община Смолян.;
 - РЕКИЦ”Читалища”;
 - Читалища;
 - Граждански сдружения и фондации:
 - **European Association of Folklore Festivals – EAFF Official Partner of UNESCO;**
 - Участие и работа по проекти, осигуряващи европейско и др.финансиране. „Мобилност“ – НФК към министерството на културата.

2.2. Кои са силните страни на вътрешната среда:

- Кадрови ресурс с дългогодишен стаж в сферата на изкуството;
- Материална база – 540 кв.м. разгъната площ
- Интерес към търсене и развиване на нови форми на читалищна дейност;
 - работа с млади таланти
 - работа от къщи по време на пандемия
 - организиране на работилници /за коледа, велик ден и др./
- Сътрудничество на доброволци;
 - планирани доброволчески инициативи за подпомагане на хора в неравностойно положение.
 - доброволци се включват в разнасяне на хранителни продукти, лекарства и др.
 - изнасяне на лекции за здравословно хранене
 - изнасяне на лекции за предпазване от вирусите

2.3. Слаби страни:

- Дейностите се реализират в зависимост от новата епидемична обстановка
- Квалификацията на новоизбрани читалищни ръководства е необходимо условие и решаващ фактор за актуализиране дейностите на читалището.
- Територии, засегнати от обезлюдяване.
 - спирала на намаляващото и застаряващо население;
 - свиване на селските райони - показател за по-широка структурна криза на културния, икономически и трудов пазар;
 - периферизацията и задълбочаване недостатъци на селските райони.

2.4 Предизвикателства

- Как да работим и търсим нови подходи при реализиране на дейности с изкуство и култура, за да посрещнем потребностите на оскъдното население и по-ниските нива на взаимодействие? – чрез кръжоци да се изработват сувенири и гоблени от естествени материали, да се включват все повече участници в фолклорната формация „Виевци“
- Как да се включат селските възрастни населения в културни и художествени практики? – изготвяне на изложби с изработени от хората – украси, плетива, възстановяване на стари занаяти, шиене на терлици, оптачене, тъчене на черги и халища, готвене на стари позабравени ястия
- Как да осигурим устойчиви културни разработки за празни сгради и неизползвана инфраструктура?

3. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

- Подпомагане на традиционните читалищни дейности и търсене на нови съвременни форми за тяхното развитие и предаване;
- Създаване на нови условия за развитие и утвърждаване на библиотеката при читалището като център за библиотечно-информационно обслужване на широк кръг потребители;
- Развитие на професионалните умения и повишаване на квалификацията на работещите в културната институция и обучения по Национална Програма „Учене през целия живот“
 - Засилване интереса и краеведската дейност на местната общност към културно минало на с.Виево Проучване автентични песни, съхранени в читалището и издаване на сборник продължаване изготвянето на родословното дърво на отделните фамилии
 - Изграждане на реално партньорство с институции за реализиране на цялостната културна политика в с.Виево

- Разширяване обхвата на дейността на читалището в обществено значими сфери, като социалната и информационно-консултантската.
- Насърчаване на трансграничното сътрудничество в областта на културата, участие в културни мрежи.
- Формиране на читалището като място за общуване и контакти, успешни социални практики и дарителски акции, повишаване ролята на читалището за социална и културна интеграция за различните социални общности.
- Участие в местното самоуправление и процесите на развитие на гражданското общество, участие в разработването на местни стратегии и превръщането на читалището във фактор за обществен диалог в с.Виево

4.РЕФЕРЕНТНИ ДОКУМЕНТИ

- Закон за народните читалища;
- Закон за обществените библиотеки;
- Закон за културното наследство;
- Закон за меценатството;
- Закон за закрила и развитие на културата;
- Наредба № 2 на МК, от 01.07.2019 г. Обн. ДВ. бр.54 от 9 Юли 2019г /;
- Допълнителни субсидирани бройки;
- Документи при Патронаж.
- Общинска програма за развитие на община Смолян
- Договор към община Смолян № ОС-БПП-2112-8

ОПЕРАТИВНИ ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПЛАН-ПРОГРАМАТА

А. БИБЛИОТЕЧНА ДЕЙНОСТ

Като неразделна част от читалището библиотеката активно участва в организирането на културния живот в селото. Библиотечната дейност е една от дейности за читалището като културна институция. Чрез нея то се включват в националната мрежа от библиотеките у нас.

Дейността на библиотеката през 2023 г. ще включва:

1. Актуализиране на библиотечния фонд на читалищната библиотека, чрез закупуване на нова литература, абонамент, дарение, кандидатстване с проект пред МК и други организации.
2. Поддържане на обществена библиотека на свободен достъп за библиотечно обслужване на около 70 читатели.
3. Изготвяне на библиографски справки по различни теми;
4. Инициатива „Книга за всеки” – въвеждане на системата за патронажно обслужване на възрастни читатели и такива с физически увреждания;
5. Организиране презентации на нови литературни творби и автори от местно и национално значение.
6. Провеждане традиционни срещи „На гости в библиотеката” ;
7. Литературна гостоприемница – срещи с творци на словото;

8. Вечери и литературни четения с участието на местни литературни творци и почитатели на словото; Четене от изявени европейски автори
9. Експониране на изложби, кътове с литература, викторини и други в обновената база.
10. Организиране на индивидуална и културно-масова дейност с различни целеви групи: /деца, ученици, възрастни/; обособяване на тематични кътове по повод празници и годишнини; предоставяне на онлайн информация и предоставяне на презентации, посветени на значими събития и личности;
11. Повишаване квалификацията на читалищното ръководство, чрез участие в организирани обучения от Регионална библиотека „Николай Вранчев“ – Смолян и РЕКИЦ „Читалища“.

Б. ЛЮБИТЕЛСКО ХУДОЖЕСТВЕНО ТВОРЧЕСТВО

Съществена част от дейността на читалището е грижата за разширяване и развитие на любителското художествено творчество.

Художественотворческата дейност в читалището **цели** запазване и *развитие на традиционните ценности* на българския народ, съхранение на обичаите и традициите, както и създаване на нови традиции, породени от нуждите на местните общности. Чрез тази дейност, читалището ще работи за привличане на *млади хора* за участие в инициативи на читалищните самодейни колективи. С изявите на читалището ще се работи за развитие и обогатяване на културния живот в населеното място, за утвърждаване на националното самосъзнание и отчитане и съхранение богатството на местната култура. Чрез тази дейност читалището ще има възможност за популяризиране на общината, областта, страната и чужбина.

Към читалището за творчески сезон 2022/2023 функционират:

1.Образователни дейности:

Кръжоци, клубове, школи по изкуства – „Готвим с баба“ – децата да се учат да готвят от тефтерите на бабите, изготвяне на изложби за коледа „Край софрата“ изработване на украса за Великден, Изработване на мартеници за Баба Марта

Клубове по краезнание

Децата се запознават с историята на селото, изучава се бита и културата

Етнографската сбирка – същата се обогатява с предмети от бита на хората, стари носии гоблени, уреди за тъкане и др. Същите се даряват от местното население и отразяват бита в миналото.

-Фотографска сбирка:Обогатяване на фотоизложбата със снимков материал за миналото и настоящето проследяващи историята на селото.Отразени са най-важните събития в неговото развитие преди 19 и 20 век, както и кът на Виевска фолк група, и кът на писател от село Виево – Сашо Маданков

2.Любителско творчество (поддържане и изяви на художествени състави);

Фолклорни състави *и формации*

Към читалището функционира формация „Виевци“ – това са всички участници деца, мъже и жени – 22 души

индивидуални изпълнители – **Валентина Дрянкова, Медина Бозова, Юри Божидаров, Генади Панжиров**

Предоставяне на компютърни услуги и интернет - не;

3. Организиране на празници- Читалището организира празник на селото, чествания на празници, отбелязване на годишнини и др. събития съобразно културния ни календар. Наред с местни инициативи вземаме участия в провеждане на такива от регионално и национално значение – Копривщица, Неделино

Наред с формираната формация „Виевци“ читалището работи за привличане на нови таланти с оглед разширяване на дейността му. Специално внимание и подкрепа се отделя към младите дарования.

Ще продължи и работата на читалището за събиране на материали, касаещи културно-историческото минало на населеното място. Както и обогатяване на етнографската сбирка с материали от бита на хората от селото. Подготвя се фотоизложба „Който пее зло не мисли“ снимков материал от участията на самодейците

4. Поддържане – Формация „Виевци“ участва в –Регионален етап на XI Национален събор на народното творчество Копривщица 2022 – Смолян

Участие в XI Национален събор на народното творчество Копривщица – 2022 – наградени с сребърен медал и др.

5. Специално внимание и подкрепа на младите дарования за включването им в местни творчески инициативи със *заинтересовани институции* относно, културното възпитание младите хора и стимулиране на творческите им възможности /музика, фолклор, традиционни изкуства, краезнание, литература и др. *през летните месеци.*

6. Събиране на материали за културно-историческото минало и етнографията на с.Виево

7. Нематериално културно наследство – съхраняване и предаване на традиционна култура, участие в националната система „Живи човешки съкровища –България” 2020.

8. Нови дейности, заложен в програмата на читалището, в т.ч. работа по проекти, съществено сътрудничество с други културни институции.

Новата програма „Творческа Европа“ /2021-2027/ стартира с приемането на първата годишна работна програма.

Със своите три подпрограми – „Култура“, „МЕДИА“ и Междусекторното направление, „Творческа Европа“ има за цел да:

- Засили артистичното и културното сътрудничество на европейско ниво;
- Насърчи конкурентностостобността, иновациите и устойчивостта на европейския аудиовизуален сектор;
- Насърчи секторни и иновационни и съвместни действия, включително подкрепа за медийна грамотност, независима и плуралистична медийна среда за новини за периода 2021-2027 г. бюджетът на програмата възлиза 2,44 млрд. Евро, в сравнение с 1,47 млрд. Евро за 2014-2020 г.

За повече информация: <https://creativeeurope.bg>

Финансова подкрепа на библиотеките за обновяване на фондовете им по програма „Българските библиотеки – съвременни центрове на четене и информираност“ 2022;

- За модул „Литература“ - https://programs.ncf.bg .../143/terms_document/deb1-1-2022.pdf
- За модул „Музика“ - https://programs.ncf.bg /.../144/ terms_document/deb1-m

2022.pdf

- За модул „Сценични изкуства“ - [https://programs.ncf.bg /.../145/terms_document/deb1-s-2022.pdf](https://programs.ncf.bg/.../145/terms_document/deb1-s-2022.pdf)
- Програма „Културно наследство“ в 2 модула – „Културно предприемачество в областта на културното наследство“ и „ Съхранение и популяризиране на културното наследство“.

Програми

9. Осъвременяване на читалищните дейности и услуги чрез обучение на НЧ „Искра-1957“ с.Виево ще продължи да осъществява своята мисия за насърчаване на четенето, за поддържане на интереса към книгата и литературата за повишаване качеството на четене с мисията „В къщи съм чета“ ще продължим разнасянето на книги и периодични издания и разясняване какви могат да се изтегли безплатно., какви игри и и материали за разпечатване и оцветяване от децата.

10. Социална политика на читалището, в т.ч. Работа с хора с увреждания и осигуряване на достъп на тези хора до дейността на читалището – да продължим разнасянето на книги , периодични издания, хранителни продукти, лекарства и др. от доброволци от читалищните членове

В. ОРГАНИЗАЦИОННА ДЕЙНОСТ

1.Планувани заседания на читалищното настоятелство и събрания – отчетно събрание до края на м.Март 22023 год.

2.Предоставяне на изисквана документация към Регистър на народните читалища в Министерството на културата./ Наредба № 2 от 1 юли 2019 г. за реда за водене на регистъра на народните читалища и на читалищните сдружения

КУЛТУРЕН КАЛЕНДАРЕН

Месец	Събитие	Място	Дата
Януари	Подготовка на нов репертоар на самодейците при читалището	читалището	
Януари	Преподреждане на библиотеката	читалището	
Януари	Честване на бабин ден	читалището	21.01.2023
Януари	Отчет за изразходване на субсидиите за 2022	читалището	
Февруари	Да продължим работата с родословното дърво	читалището	
Февруари	Преподреждане и почистване на етнографската сбирка	читалището	

Февруари	Направа на мартенички	читалището	
Март	Честване на деня на самодееца и посрещане на Баба Марта	читалището	01.03.2023
Март	Честване на международния ден на жената	читалището	08.03.2023
Март	„Първа пролет“	читалището	21.03.2023
Април	Литературно четене на шеги и анекдоти	читалище	
Април	Световен ден на майката земя	Центъра на селото	22.04.2023
Април	Почитване на читалището и селото	читалището	
Май	Ден на труда	центъра	
Май	Празник на славянската писменост и култура	читалището	24.05.2023
Май	Празник на с.Виево Курбан за здраве и плодородие	Центъра на селото	27.05.2023
Юни	Честване на деня на детето с рисунки „Да се завърна в бащината къща“	читалището	
Юни	„Помощник библиотекар“ запознаване на децата с подреждането на книгите и изрязване на разделителни букви	читалището	
Юли	Литературно четене на открито	Беседката край селото	
Юли	„Аз готвя като баба“ – печене на марудници и мекици		
Август	Участие на събори и фестивали		
Септември	Участие на фестивала в гр.Неделино	Неделино	
Октомври	Отбелязване на деня на възрастните хора	читалището	
Ноември	Ден на семейството	читалището	

Декември	Изработване на сурвачки	читалището	
Декември	Празничен концерт на Коледа и Нова година от самодейците	читалището	

ДРУГИ ДЕЙНОСТИ

- Участие в местни, регионални, национални празници и международни фестивал
- Инициатива от международно и национално значение:
- Участие в international festival;
- Участие с проект Мобилност към НФ "Култура", към Министерство на културата;
- Участия на работещите в читалищата в обучения за повишаване на квалификацията, работни срещи, дискусии и други форми за развитие на капацитета на служителите:
- Участие в обучения на РЕКИЦ „Читалища“:
- Инициране на социални дейности с различни възрастови групи, хора с увреждания
- Доброволчески инициативи: седмицата на гората - почистване на еко - пътеки и туристически маршрути;
- Подпомагане на населението при бедствени ситуации и др.

ИНДИКАТОРИ ЗА ОЦЕНКА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА:

- брой регистрирани членове, събран членски внос.
- брой посетители на предоставяни от читалището услуги;
- брой читатели;
- брой нови книги и абонамент;
- брой предоставени услуги;
- брой и качество на проведени празненства, концерти, чествания;
- брой организирани групи и постижения;
- брой участия в местни, регионални, национални и международни изяви и конкурси;
- награди от участия в конкурси, фестивали и празници;
- брой кандидатстване и спечелени и финансирани проекти;
- поведени събрания – общи и на настоятелството;
- извършена пререгистрация на читалището в определения от ЗНЧ срок.
- общ бюджет на читалището за предходната година.

.....

.....

ФИНАНСИРАНЕ

- Субсидия от държавния бюджет за делегирани от държавата дейности съгласно чл.23 (1);
- Субсидия за дейност от Община Смолян съгласно чл.26а (3) от Закон за Народните Читалища;
- Собствени средства от регламентирана стопанска дейност и членски внос;
- Финансиране от спечелени проекти;

- Дарения;
- Управленски инициативи.

СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ОТЧЕТ НА ПРОГРАМАТА

Срокът за изпълнение на Програмата е в рамките на бюджетната 2023 година; Съгласно чл. 26а, ал. 4 от Закона за народните читалища Председателят на читалището представя в срок до 31.03.2023 г. пред Кмета на Община Смолян и Общинския съвет доклад за осъществените дейности в изпълнение на Програмата и за изразходваните от бюджета средства през 2023 г.

При отчитане на дейностите в изпълнение на Програмата ще бъдат отчетени и индикаторите за оценка на изпълнението.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Настоящата едногодишна програма за развитие на Читалище „Искра – 1957“ с.Виево е вариант и процес във времето, един от начините, който ще се търси в бъдеще, за да стимулира развитието на общността.

Забележка: Програмата е отворена за допълнения. Тя визира най-общите положения, залегнали в плановете за работа през предстоящата 2023 година. Промени по програмата се съгласуват с читалищното настоятелство и се представят в Община Смолян

Изготвил:

Председател на НЧ “Искра - 1957” с.Виево

/ Сийка Меркова/